

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
43

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-36-2

BRNO 2002

BRNO (k. ú. Líšeň, okr. Brno-město)

Klicperova ul. KZP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

V červenci až září 2001 proběhl záchranný archeologický výzkum při stavbě rodinného domku v Klicperově ul. Lokalita se nachází v dnešní zástavbě, na úpatí nevysokého návrší s kótou 341 m n. m. (ZM ČR 1:10 000, list 24-41-21).

V červenci oznámil stavebník na své parcele nález lidské lebky. Po výjezdu na staveniště jsme ve výkopu objevili části dvou skeletů. Druhá fáze výzkumu pokračovala po vyhloubení základových pasů. Zde byly zjištěny čtyři hroby. Podél základů jsme posléze vyhloubili další sondy a v nich jsme našli ještě tři hroby. Celkem bylo tedy zjištěno devět hrobů s deseti kostrami. Hroby 1 a 7 pro odlišné uložení koster a absenci hrobového inventáře pravděpodobně nepatří nositelům kultury se zvoncovitými poháry. Zbýlých sedm hrobů patří jednoznačně KZP, šest koster bylo uloženo na pravém boku a jedna na levém. Za nejbohatší můžeme označit hroby 2 a 3, shodně vybavené šesti nádobami a kostěnými knoflíky s v - vrtáním (obr. 1). V ostatních bylo od jedné do třech nádob. V hrobě uloženém na levém boku byla měděná dýka a kamenná nátepní destička. Podle nalezených předmětů můžeme pohřebiště zařadit do středního období KZP.

Andrea Matějčková, ÚAPP Brno

Resumé:

Brno (Kataster Líšeň, Bez. Brno-město), Klicperova Str. GBK. Gräberfeld. Rettungsgrabung.

ČERNÍN (okr. Znojmo)

„Nad Silnicí“. MMK (Lengyel III). Sídliště. Záchranný výzkum.

Při záchranném archeologickém výzkumu v rámci výstavby skupinového vodovodu Jevišovice-Černín-Vevčice-Rudlice v květnu a červnu 2001 se podařilo na katastru Černína v poloze „Nad Silnicí“ zachytit 3 pravěké objekty. Poloha se rozkládá jižně od obce, má mírnou východní orientaci a nadmořskou výšku 198 m n. m. Ze severu ji vymezuje řeka Jevišovka. Podloží je tvořeno většinou degenerovanou jílovitou spraší se skalním podložím, v menší části světle žlutou sprašovou návějí.

Zjištěné objekty, které je možné charakterizovat jako kůlové jamky, se nacházely v prostoru 5 m širokého skrytého manipulačního pruhu. Ve vlastní rýze se archeologické objekty zjistit nepodařilo. Pochází z nich sporadické nálezy keramiky a štípané industrie, které nám umožňují zařadit sídliště do mladší fáze kultury s moravskou malovanou keramikou (Lengyel III).

Zdeněk Čižmář, ÚAPP Brno

Resumé:

Černín (Bez. Znojmo), „Nad Silnicí“. MBK (Lengyel III). Siedlung. Rettungsgrabung.

DIVÁKY (okr. Břeclav)

„Padělky za humny“. KZP. Depot. Záchranný výzkum.

Při záchranném výzkumu středo- až mladohradištního pohřebiště (viz kap. Středověk a novověk) byl objeven keramický depot sestávající ze zvoncovitého poháru a dvou džbánek.

Josef Unger, ÚAPP Brno

Resumé:

Diváky (Bez. Břeclav). „Padělky za humny“. GBK. Hortfund. Rettungsgrabung.

HOLUBICE (okr. Vyškov)

„Mezidraží“, „Hřezka“. KZP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Okolí tratí „Mezidraží“ a „Hřezka“ patří k dobře prozkoumaným a bohatě osídleným oblastem regionu. Největší množství nově objevených lokalit spadá do období výstavby dálnice, kdy bylo zjištěno sedm nových poloh. Jedná se o osídlení jdoucí od neolitu po dobu bronzovou. V průběhu našeho záchranného výzkumu byly zjištěny čtyři zahloubené objekty. První patří kultuře se zvoncovitými poháry (viz kap. Doba bronzová, Doba železná).

Petr Kos, Andrea Matějčková, ÚAPP Brno

Resumé:

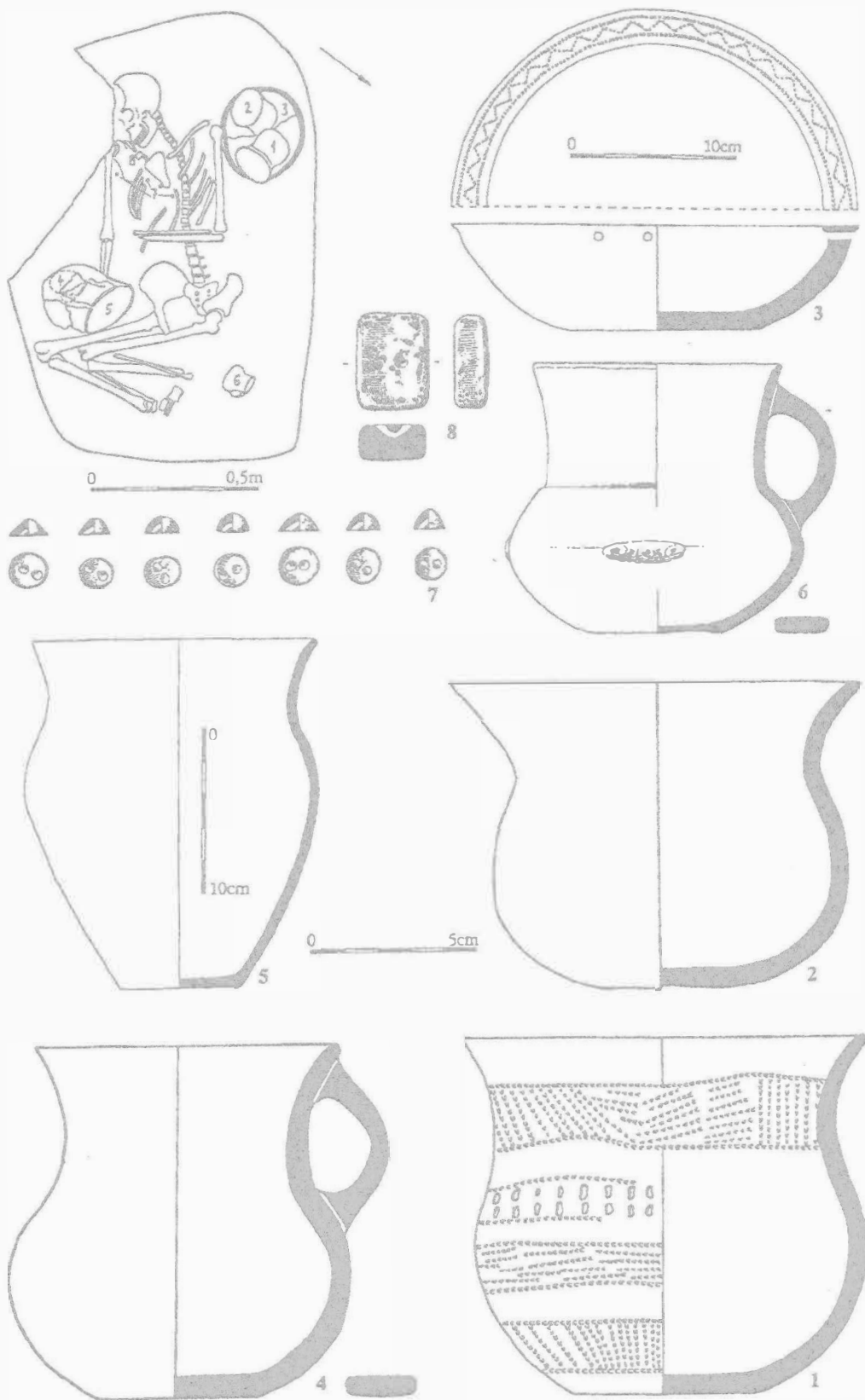
Holubice (Bez. Vyškov). „Mezidraží“, „Hřezka“. GBK. Siedlung. Rettungsgrabung.

KETKOVICE (okr. Brno-venkov)

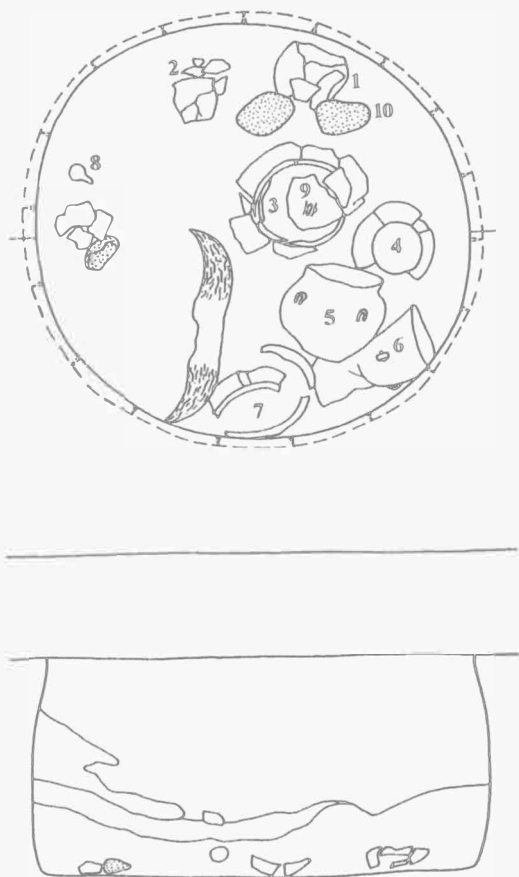
„Kozí hřbety“. JeK. Výšinné sídliště. Povrchový průzkum.

Při terénním průzkumu možných výšinných poloh nacházejících se podél břehů říčky Chvojnice jsme v jednom případě zachytili stopy po eneolitickém osídlení.

Na skalnatém hřbetu s traťovým názvem „Kozí hřbety“ asi 2 km Z obce nad levým břehem Chvojnice jsme našli několik keramických fragmentů. Keramický materiál jsme zachytili pouze v sutích v nejvyšší části jihovýchodního prudkého svahu ostrožny. Na samotné vrcholové plošině ostrožny zatím nálezy chybí. Jde o zlomky vřutí nádob oranžové barvy. Hmota keramiky obsahuje jako ostřívo drcený horninový materiál. Vlivem uložení v mělké humusové vrstvě ležící přímo na skalním podloží je keramika značně zvětralá, ale přesto jsme na některých kusech zaznamenali výzdobu ve formě slámování. Stěpy můžeme přiřadit jevišovické kultuře.

Obr. 1. Brno, k. ú. Lišeň, Klicperova ulice, Hrob 2.
 Brno, Kataster Lišeň, Klicperova StraÙe, Grab Nr. 2.

Obr. 2. Kostelec na Hané, „Kozí brada“. Objekt K508/01 z nejstaršího stupně KNP. Kostelec na Hané, „Kozí brada“. Objekt K508/01 der ältesten Phase der TBK.

Obr. 3. Kostelec na Hané, „Kozí brada“. Dno objektu K508/01 s rozbítenými nádobami KNP. Kostelec na Hané, „Kozí brada“. Gefäßebruchstücke der TBK am Boden des Objektes K508/01.

Podobné výšinné lokality s jevišovickými osídleními byly zjištěny v blízkém okolí u Čučic (Kuča, Vokáč v tisku), Lhánic, Hartvíkovic (Košťuřík a kol. 1986) a na dalších místech. „Kozí hřbety“ můžeme přiřadit ke skupině již dříve objevených

jevišovických lokalit, které jsou v pravidelných vzdálenostech rozmístěny na výhodných polohách nad údolními řek Chvojnice, Oslavy a Jihlavy, jak předpokládali J. Skutil a V. Gross (Skutil 1947, 22; Košťuřík 1977-78, 275).

Milan Vokáč, Eva Čermáková, FF MU Brno

Literatura:

Košťuřík, P. 1977-78: Nové nálezy broušené kamenné industrie z okolí Ketkovic (okres Brno-venkov), SPFFBU E 22-23. 274-277.

Košťuřík, P. a kol. 1986: Pravěk Třebíčska, Brno.

Kuča, M., Vokáč, M. v tisku: Nové výšinné eneolitické sídliště u Čučic (okr. Brno-venkov).

Skutil, J. 1947: Z nejdávnější minulosti Náměšťska nad Oslavou. Ročenka Muzejního spolku v Ivančicích, 13-54.

Resumé:

Ketkovice (Bez. Brno-venkov), „Kozí hřbety“. Jevišovicer Kultur. Höhensiedlung. Terrainbegehung.

KOSTELEEC NA HANÉ (okr. Prostějov) „Kozí brada“. KNP. Sídliště. Záchraný výzkum.

Stejně jako v minulých letech pokračovaly i v roce 2001 zemní práce spojené se zástavbou této významné archeologické lokality rodinnými domky. Část archeologických památek byla zachráněna díky disciplinovanosti některých stavebníků.

Velmi pozoruhodný nálezový celek byl získán při pokládce kabelů nízkého napětí. Rovné dno objektu K508/01, jímž byla 0,8 m hluboká kruhová jáma s mírně vyklenutými stěnami, bylo zcela pokryto velkými střepy z několika nádob (obr. 2, 3). Součástí nálezu byla i hliněná lžice a vy-preparovaná čelní kost s rohy tura. Ze střepů bylo rekonstruováno 7 nádob, a sice 3 klasické poháry, kalichovitý pohár se čtyřmi protknutými výčnělky na maximální výdutí, dva hrnce, z toho jeden s uchy a bezuchá amfora. Získán byl i střep z amfory s věncem uch umístěných hluboko pod maximální výdutí. Keramika patří nejstarší vývojové fázi moravské KNP (KNP IA).

Smržická ul. Pozdní eneolit. Sídliště. Záchraný výzkum.

Dne 5. června 2001 byl proveden záchraný archeologický výzkum na staveništi RD Ing. Stanka na Smržické ulici v Kostelci na Hané. Zbytky pravěkého objektu byly zjištěny v J profilu stavební jámy čistě náhodou. Příslušný stavební úřad opomněl, stejně jako mnohokrát před tím, zakotvit podmínku archeologického dohledu do Stavebního

PŘEHLED VÝZKUMŮ 43 (2001)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz http://www.iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	Doc. PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Bakázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, PhD., PhDr. Lubomír Šebela, CSc., Alice Del Maschio, Miroslav Lukáš
Jazyková úprava:	PhDr. Jan Balhar, CSc.
Na titulním listě:	Plastika medvěda z Pavlova (kresba J. Svoboda); letecký snímek Mušova a Pálavy (foto O. Šedo)
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2002 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00